

**A vörös mocsárrák (*procambus clarkii* Girard, 1852)
szaporodásbiológiai sajátosságai három hazai élőhelyén**

Készítette:

Berényi Dániel András, N94D89

Mezőgazdasági mérnök

Nappali tagozat, BSc

Szent István Campus

Témavezetők

Dr. Müller Tamás

egyetemi tanár

MATE Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézet, Természetesvízi Halökológiai Tanszék

Dr. Weiperth András

tudományos főmunkatárs

MATE Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézet, Természetesvízi Halökológiai Tanszék

Bányai Zsombor Márk

Ph.D hallgató

MATE Környezettudományi Doktori Iskola

Szent István Campus

Gödöllő, Agárd

2023

Napjainkra a biológiai inváziók a környezet szennyezés és az élőhelyek pusztulása mellett az egyik legnagyobb probléma. Vizeinkben a biológiai inváziót, főképp a halak példáján keresztül mutatják be, bár kevésbé ismert egy csoport, amely az őshonos fajok számának arányát tekintve sokkal pusztítóbb hatásokkal bír. Az idegenhonos és inváziós tízlábú rákok térhódítása és fajgazdagsága már kezd beszivárogni a köztudatba, de a környezetükre gyakorolt hatásukat még sokszor homály fedi csak úgy, mint szaporodási ciklusukat és populációdinamikai sajátosságukat a változatos és az emberi hatásoknak, klímaváltozásnak kitett élőhelyeken. Kutatásunkban azt vizsgáljuk, hogy a vörös mocsárrák (*Prokammerus clarkii*) méret, korcsoport eloszlása, valamint a nemek aránya milyen összefüggéseket mutat. Méret és korosztály, illetve a petefészkek és azok érettségi fázisainak vizsgálati adatainak összesített elemzésével kísérjük meg meghatározni az adott populáció szaporodási ciklusát különböző paraméterekkel rendelkező élőhelyeken. Az eredményeinkkel pontosan meghatározhatjuk az ideális gyérítési időszakokat. A vizsgálatba vont, a faj által elfoglalt élőhelyek jól modellezik a felmelegedés okozta változásokat a szaporodási stratégiában, értem ez alatt a termálvízzel terhelt két fővárosi élőhelyet. Az érdi Sulák-patak vízrendszerében hatalmas populációval bír a faj, a Duna főágával közvetlen összeköttetésben álló víztestben vett minták azt bizonyítják, hogy az enyhülő telek miatt a faj télen is szaporodik. A már ismert korosztályhoz kötődő szaporodási ciklus helyett nem várt eredményünk, hogy az egyedek egyéni kondíciója határozza meg a szaporodási ciklust. Agresszív, élőhelymérnök faj révén ez a szaporodási stratégia komoly probléma a vízügyi, természetvédelmi és halgazdálkodási szakemberek számára.